nými zahraničními zájmy nemůže, než plně si toho přáti a tak jako dosud na díle Společnosti národů, vedeném ve znamení dohody a spolupráce se zúčastniti.

Guvernér Dr. Pospíšil v úvodu své přednášky pravil, že v oboru finančním výsledky činnosti Spol. národů jsou nejznatelnější a to že přispělo k posílení posice Spol. národů a zvýšení důvěry v ní. Avšak ani jinak nepokládá řečník skepticismus o poslání Spol. národů za oprávněný; myšlenka spolupráce mezinárodní je zásluhou S. N. na zřejmém pokroku a v oboru finančním uplatňuje se opětovně i tam, kde z důvodů politických některé mezinárodní otázky finanční byly a jsou řešeny mimo rámec Spol. národů. Protože Spol. národů vznikla v době měnového chaosu a rozvratu mezinárodních úvěrových styků, nesly se prvé její snahy právě směrem finančním, přispět k nápravě těchto poměrů, jichž spořádanost jest hlavním předpokladem hospodářského ozdravění. Na bruselské finanční konferenci r. 1920, kde naše postavení dík Rašínovu dílu bylo velmi čestné, byly jednomyslně usneseny některé zásady směřující k naznačenému cíli, na př. nezbytnost rovnováhy rozpočtu, nutnost snížení výdajů na zbrojení, potřeba soukromo-hospodářského vedení státních podniků, konec inflace, postupný návrat ke zlaté měně, neodvislost cedulových bank od politických vlivů, potřeba náležitého jich vybavení, odstraňování státní zadluženosti u cedulových bank a j. Uplatňováním těchto zásad v podstatě řídila se činnost Spol. národů v oboru finanční rekonstrukci Evropy v minulých letech. Bruselská konference zabývala se též plánem v tehdejších chaotických poměrech, zřídit mezinárodní instituci pro zahraniční úvěry, jež by usnadnila ochuzeným státům, které potřebovaly doplnit hospod. výzbroj a zlepšit výživu obyvatelstva. Plán tento se sice neuskutečnil, ale některé jeho zásady mohly býti použity při dalších pracích S. N. a jeho finančního komitétu. Z nejdůležitějších akcí S. N. na poli finančního ozdravení Evropy byla rozsáhlá spolupráce Společnosti na úsilí Rakouska a Maďarska, později Řecka a Bulharska na uspořádání státních financí a měny. Podstatou této pomoci bylo, že spolupráce finančního komitétu S. N. a důvěra k tomu se pojící umožnily těmto státům, dosíci potřebných úvěrů zahraničních — v prvých dvou případech přímo užitých k finančnímu ozdravění, v druhých dvou původně k osazení uprchlíků, později pak též k uspořádání financí státních a stabilisaci měnové. Zásady této finanční pomoci byly též základem úpravy měnových a finančních poměrů Německa, Rumunska, a budou následovány v té či oné formě na př. ještě v Portugalsku a Jugoslavii. Poskytnutí mezinár. finanční pomoci Rakousku a Maďarsku mělo i značný vliv politický, stejně jako pomoc Bulharsku a Řecku; díla tato přispěla i ku evropské konsolidaci v ohledu politickém. Pod patronancí finančního komitétu Spol. národů upraveny otázky měnové dále v Estonsku a Gdansku. Albanii dán k její žádosti k disposici finanční poradce. V poslední době připraveny byly návrhy mezinár. úmluv o zábraně dvojího zdanění a uskutečněna na nedávné diplomatické konferenci mezinárodní smlouva na účinnější potírání penězokazectví. Poslední úmluva je též pokrokem na cestě ke sjednocení trestního práva a zjednodušení otázky vydání zločinců. Finančním komitétem propracován též a předložen návrh úmluvy na finanční pomoc ohroženým státům. Probírána byla také kontrola snížení zbrojení prostřednictvím rozpočtů jednotlivých států. Finanční výbor Spol. národů studuje v poslední době problém stálosti kupní síly zlata.

Také ve finančním výboru Spol. národů je náš stát od počátku zastoupen a vedle toho naši odborníci finanční jsou přibíráni i k různým mezinárodním expertisám finančního rázu.

O bydlení a stavbách přednášel v Sociálním ústavě dne 16. dubna 1929 generální tajemník Mezinárodního bytového svazu Dr. Kampffmayer. Schůzi zahájil předseda Sociálního ústavu posl. Dr. Winter.

Řečník v úvodu své přednášky pravil, že otázkou bydlení zajímají se dnes následkem nedostatku bytů široké kruhy obyvatelstva. Bytová nouze, která způsobena byla nečinností na poli stavebním po dobu války i v prvých dobách poválečných, je téměř ve všech evropských státech. Ve všech státech, kde bytová nouze je, učiněna byla opatření směřující k potlačení této nouze. Hlavní překážkou této snahy je však financování novostaveb, aby činže v novostavbách byly dostupné pro střední a dělnické vrstvy. Proto se přikročilo k poskytování subvencí nebo nízko úročitelných zápůjček pro novostavby. V Rakousku a Německu jsou finanční prostředky opatřovány zdaněním starých bytů.

Nato přikročil přednášející k otázce výstavby měst a pravil, že věnuje se péče výstavbě měst starých a zakládají se moderní města nová. Škodlivé důsledky velkoměst mají býti odstraněny zakládáním tak zvaných měst zahradních, celého systému měst menších spojených vzájemně mezi sebou úzce po stránce hospodářské i kulturní. Průkopníkem nového systému stavby měst byl angličan Havards. Při řešení otázky výstavby měst zahradních musí ovšem hráti hlavní roli požadavek, aby zdravé byty úředníků a dělníků byly pokud možno nejblíže místům jejich zaměstnání. Proto skutečné řešení bytové otázky může se díti jen ve spojení s plánovitým rozdělením a usazením průmyslu. Rozvoj moderních měst vyžaduje dále nejen vypracování řádného plánu příslušného města, nýbrž i vypracování zastavovacího plánu obcí sousedních. Tak přechází se od výstavby měst k plánovitému řešení zastavění celých krajů. Jako příklad uvádí řečník území rurské, kde na ploše téměř 4000 km čtv. je 18 velkých měst a 300 menších obcí s celkovým počtem obyvatelstva 4 mil. Postup osídlování a výstavby celého tohoto kraje byl stanoven zvláštním zákonem.

K důležitým dnešním úkolům obcí náleží především velkorysá politika pozemková. Ježto není možno od soukromníků dostati potřebné stavební pozemky za přiměřenou cenu, je nutno přikročiti k opatřením donucovacím. Tak na příklad Vídeň do roku 1927 vyvlastnila asi ¼ celkové plochy města. Ve Stockholmu ⅓ půdy přísluší městu a jen ¼ soukromníkům a ostatní připadá státu a na plochy vodní. Švédské město Linköpinks náleží převážnou částí veřejným korporacím. — Také při řešení otázky stavebního ruchu stojí v popředí problém racionalisace a technického provedení. Spojené státy severoamerické jdou v tom směru příkladem. Stavby provádějí se tam podle určitých typů. Také britské ministerstvo zdravotnictví přikročilo po válce ke stanovení určitých typů půdorysů pro stavbu zdravých bytů a stejně i ve Vídni a ve Švédsku řešena byla bytová nouze podobným způsobem. Po vzoru Anglie a Ameriky přikročily soukromé podniky i v ostatních státech ke stavbě zdravých a laciných bytů pro své zaměstnance.

Při úpravě a zařizování bytů klade se nyní velká váha na pokud možno největší úsporu práce v domácnosti. I tu jde Amerika příkladem napřed. V Evropě zabýváme se tímto problémem poněkud vážněji teprve po válce. Z evropských příkladů této snahy uvádí řečník Švédsko, Švýcary, město Vídeň a Frankfurt n. Moh. Zřizování malých bytů vyvolalo nutnost zřízení různých zařízení společných pro všechny obyvatele domu. Tak povstal určitý druh rodinných hotelů. Rozdíl proti stavbám předválečným jeví se také v tom, že následkem nedostatku stavebních hmot sáhnuto bylo i k náhražkám těchto stavebních hmot, nebo byly domy stavěny ze hmot nově vynalezených. Vývody svoje zakončil přednášející poukazem na nutnost mezinárodní spolupráce při řešení otázky bytové a stavební, aby tak mohlo býti účelně využito všech zkušeností získaných v jednotlivých státech. Úkol ten nemohou splnit jen mezinárodní sjezdy, je třeba neustálé spolupráce, nutno zřídit mezinárodní bytový archiv, kde by byl sebrán důležitý materiál o vývoji otázky bydlení, je třeba vydávat mezinárodní publikace a revue.